

Energidepartementet

Otta/Oslo, 12. april 2025

Høringssvar – Forslag til ny lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger

Norsk Varme viser til departementets høringsnotat av 10. mars 2025 om innføring av Norgespris.

Kort om forslaget

Norsk Varme er bransjeforeningen for miljøvennlige ildsteder og skorsteiner. Vi er bekymret for at ordningen med Norgespris vil gi utilsiktede konsekvenser, herunder redusere husholdningenes motivasjon til å anvende mindre strøm og benytte seg av alternative oppvarmingskilder, inkludert vedfyring. I så fall gir det større trengsel for et strømnnett som allerede er svært presset. Vi foreslår heller forbrukerrettede tiltak som fremmer bruk av alternative oppvarmingskilder, slik at varige forbedringer oppnås for forbrukere og Norges energisituasjon. Dersom Norgespris skal innføres, er det viktig at forbruksgrensen settes så lav som mulig både for privatboliger og fritidsboliger, slik at forbrukere gis incentiver til å energieffektivisere, redusere sitt strømforbruk og heller benytter alternative oppvarmingskilder.

Manglende utredning av effekten Norgespris vil kunne få på nettkapasitet

Vi mener departementets utredning av effektene ved Norgespris er mangelfull. Konservative anslag fra THEMA Consulting viser at vedfyring i dag avlaster strømnettet med 2,6 GW under topplast. Samtidig er husholdningenes bruk av vedfyring sterkt prissensitiv. Dette er blant annet tydelig i forbrukermønsteret for perioden 2020 til 2022, der tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) viser at energiproduksjonen fra vedfyring økte med 26% på de to årene. Økningen skjedde samtidig som strømprisene gradvis ble høyere, og vitner om høy fleksibilitet blant forbrukerne der de i mye større grad anvender vedfyring når strømprisen er høy.

Reduserte incentiver til å anvende vedfyring og alternative oppvarmingskilder gjennom en kunstig lav strømpris, vil kunne bidra til at flere velger å bruke strøm fremfor vedfyring til oppvarming i vinterhalvåret. Dette kommer til å legge ytterligere press på strømnettet, noe utredningen ikke tar høyde for. Som et særdeles viktig tilskudd til strømnettet under topplast, vil redusert vedfyring på grunn av Norgesprisordningen kunne øke risikoen for rasjonering av strøm på kalde dager. Begrenset kapasitet er allerede et stort problem for utviklingen av norsk industri og næringsliv, og ytterligere usikkerhet med mulig rasjonering vil kunne ha potensial til å bidra til at fremtidig industriutvikling skjer i land utenfor Norge.

Den foreslåtte ordningen for Norgespris kan også oppfattes som konkurransevridende, ved å "belønne" oppvarmingskilder som benytter seg av strøm. Alternative oppvarmingskilder som vedfyring og andre energismarte tiltak vil kunne bli nedprioritert i møte med kunstig lave strømpriser. Dette vil også bidra til å legge press på en allerede presset vedovnsindustri, som

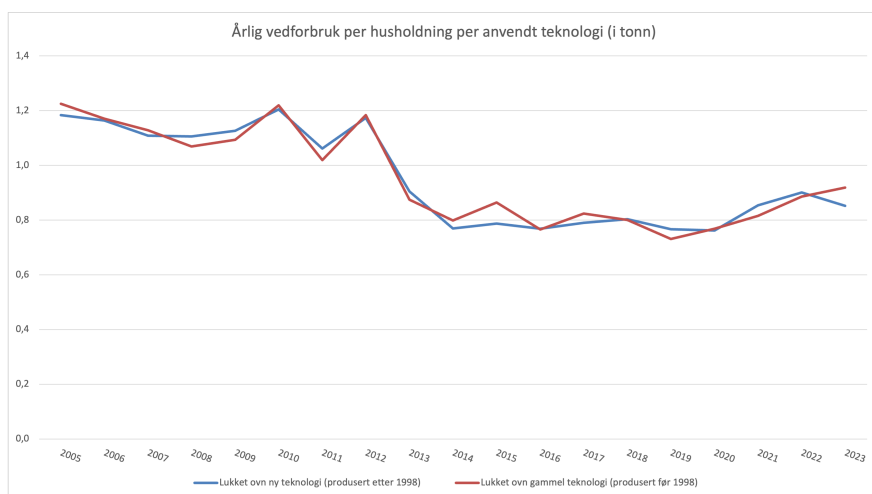
understrekes av situasjonen i Jøtul, der 2/3 av de ansatte i Fredrikstad er permittert grunnet sviktende etterspørsel etter vedovner.

Mangel på vurdering av bioenergiens rolle

Departementet har ikke i tilstrekkelig grad vurdert hvordan økt bruk av bioenergi kan bidra til bedre forsyningssikkerhet og fleksibilitet i kraftforsyningen. Utrengninger fra THEMA Consulting viser at flere rentbrennende ovner og økt bruk av eksisterende ovner har et potensial til å avlaste strømmettet med 3,7 GW. I motsetning til andre oppvarmingskilder som varmepumper og fjernvarme, gir vedfyring varme helt uten strøm, som dermed gir store innsparinger i nettkapasitet og elektrisitetsproduksjon.

Gitt prisen på Norgespris, som er anslått å koste staten over 15 milliarder i året ifølge THEMA Consulting, finnes det heller en rekke andre tiltak som vil kunne øke husholdningens komfort, sikre varige forbedringer i situasjonen til strømmettet vårt og gi lavere energibehov:

1. **Nasjonal panteordning for utskifting av eldre, ikke-rentbrennende ovner med rentbrennende ovner**, etter modell fra vellykkede ordninger i Oslo, Stavanger, Kristiansand og Bergen. Rentbrennende ovner gir opptil 60% mer varme per vedkubbe. Tabellen under viser at husholdninger fyrer med like mye ved uavhengig av om de har rentbrennende eller ikke-rentbrennende ovner. Dermed gir flere rentbrennende ovner betydelig med økt energitilførsel til husholdningene og tilhørende avlastning av strømmettet.

Tabell 09703 fra SSB: Vedforbruk er likt uavhengig av rentbrennende eller ikke-rentbrennende teknologi.

2. **Krav om alternativ oppvarmingskilde i alle nybygg**, inkludert installasjon av ildsted sammen med skorstein. Dette tiltaket vil sikre større fleksibilitet i energiforsyningen og bedre beredskap ved strømbrudd.
3. **Økonomisk støtte til vedovner gjennom ENOVA** for å redusere investeringsbarrierer ved anskaffelse av rentbrennende ovner. Dette tiltaket samsvarer godt med ENOVAs oppdaterte mandat om støtte til moden teknologi som frigjør nettkapasitet.
4. **Dansk-inspirert ordning med obligatorisk utskifting av eldre ikke-rentbrennende ovner ved eierskifte av bolig**, kombinert med økonomiske

insentiver fra panteordning eller ENOVA-støtte. Dette vil effektivt bidra til økt bruk av moderne ovner og ytterligere avlastning av strømmettet.

I tillegg til å frigjøre kapasitet i strømmettet, vil disse tiltakene styrke energiberedskapen, redusere klima- og partikkelutslipp, og redusere behovet for å anvende strøm til oppvarming av husholdninger. Vi oppfordrer derfor departementet til å prioritere tiltak som gir reell og varig forbedring av Norges energisituasjon.

Vi ønsker gjerne en dialog om disse punktene og stiller oss til rådighet for å gi ytterligere data som støtter vår forespørsel.

Takk for at dere tar våre innspill i betraktning.

Med vennlig hilsen,

Brede Børud
Styreleder i Norsk Varme

NORSK VARME

www.norskvarme.org

Epost: styreleder@norskvarme.org

For praktiske henvendelser: ild@norskvarme.org